

Část 3:

Kolíky.

Dávám všanc svou svobodu.

1. ročník střední školy

Svoboda je ve mně.

Je to hledání Pravdy, ne mé pravdy.

Je to povolání k Pravdě.

**Opravdová volba znamená orientovat své kroky
směrem ke svému Stvořiteli.**

2. Co rozumíme pod pojmem svoboda?

„Poznáte pravdu a
pravda vás učiní
svobodnými“

(Jan 8,32)

Objevit, že svoboda není schopnost dělat to, co bychom chtěli, ale schopnost žít kvůli tomu, abychom činili dobro.

Začneme lekci tak, aby si mladí lidé uvědomili, že ve společnosti, v níž žijeme, převažuje kultura osobních práv a svobod. Neexistuje žádná obtíž nebo omezení projevu nebo činnosti, jako je tomu v jiných zemích a kulturách z etnických důvodů, kvůli rozdílu pohlaví, kvůli sociálním podmínkám atd.

Naopak, jsme zvyklí žít v kultuře, v níž všechno – nebo téměř všechno – je možné a prakticky všechno je dovoleno a tolerováno. Kromě toho jakýkoliv pokus o omezení je považován za omezování svobody.

Riskujeme, když tvrdíme, že „právo“ na svobodu se stalo nejvyšší hodnotou, podle níž se řídí moderní a rozvinuté společnosti, v nichž žijeme.

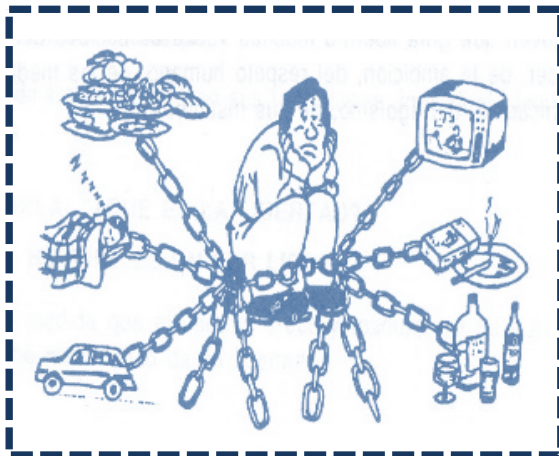
Aktivita č. 1: Protože jsou mladí lidé již začleněni do kulturní reality našich moderních a vyvinutých společností, vyzveme je, aby uvažovali o tom, co pro ně znamená svoboda, a aby v tabulce uvedli konkrétní příklady ze svého života, v nichž si připadali nebo si připadají svobodní, a další příklady, v nichž svobodu postrádali a proč.

Položíme jim tedy čtyři otázky, na které mohou odpovědět také soukromě, kdy a jak z jejich pohledu začíná svoboda: když se narodíme, když dospíváme? Měli by si uvědomit, že naše činnost je často podmíněna vnějšími (móda, osoby) nebo vnitřními (strach, stud, sobectví, náklonnosti) prvky, zatímco v některých okamžicích jsme mohli učinit jiná rozhodnutí, pokud by tyto vlivy neexistovaly.

Kdo chce, může se podělit o vlastní myšlenky pro vzájemné obohacení.

Aktivita č. 2: Ukážeme obrázek sedícího chlapce, který se nemůže svobodně pohybovat, protože je připoután k řadě věcí, jako je jídlo, televize, lenošení, odpočinek, auto, pití, kouření; některá pouta nejsou jasná.

Optáme se žáka, co v něm obrázek vyvolává, a vyzveme jej, aby sám zaujal místo ve středu řetězů, které ho spoutávají.

Aktivita č. 3: V této aktivitě požádáme žáky, aby sdělili výsledky práce z předchozí aktivity na osobní rovině. Vyzveme je, aby se v pracovních skupinách podělili o své úvahy a myšlenky, které vyplynuly z obrázku s řetězy, a aby se soustředili na hlavní zotročení, kterým mohou podléhat dnešní mladí lidé. Povzbudíme je, aby byli velmi konkrétní. Požádáme je, aby k volným řetězům nakreslili vlastní zotročení.

Uřídí si mluvčího každé skupiny, aby se rozdělili o výsledky se zbytkem třídy. Cílem je, aby si studenti uvědomili, jaká jsou dnes zotročení mladých lidí, a požádáme je, aby nakreslili vlastní zotročení.

Aktivita č. 4: V této aktivitě předložíme 11 vět, které se týkají svobody, aby o nich studenti přemýšleli a uvedli, zda se podle nich jedná o pravdivá nebo nepravdivá tvrzení. Nakonec se otevře krátká diskuse, v níž vysvětlí, proč zvolili tu či onu alternativu.

Odpovědi jsou následující:

1. Svoboda není dar, je to právo (N).
2. Pravé svobody dosáhneme vždy za cenu nějakého podřízení (N).
3. Svoboda je schopnost dělat to, co je zakázáno (N).
4. Křesťanství hlásá nebo usiluje o svobodu (P).
5. Člověk je spíše bytost schopná se osvobodit než svobodná bytost (N).
6. Svoboda znamená dělat to, co se nám líbí (N).
7. Autorita a svoboda se nikdy nesetkají (N).
8. Neexistuje absolutní svoboda, existuje jen relativní svoboda (P).
9. Svoboda je schopnost dělat to, co si myslíme (N).
10. Moje svoboda je omezena právy druhých lidí (N).
11. Svoboda je sebeurčení pro dobro a rozum (P).

Aktivita č. 5: Končíme pěknou modlitbou nasměřovanou na Pána, aby se s ní mladý člověk mohl ztotožnit a aby cítil, když vychází z ticha a pravdy ve svém srdci, že svobodné bytí neznámá dělat to, co v každém okamžiku chceme, ale znamená vždy se rozhodnout pro to, co je lepší udělat pro něj a pro ostatní.

Touto modlitbou chceme dosáhnout toho, aby se člověk naučil obracet se k Otci jako ke zdroji pravé svobody a cestě k ní, a aby si uvědomil, že svoboda je vždy spojená s úsilím a vůlí. Znamená to, že svobodu nedostáváme jenom jako dar, ale musíme ji v průběhu života osobně získat.

Už dávno to vím:

Být svobodný neznámá dělat to, co se mi zlíbí v dané chvíli,

ale zvolit si v každé situaci to, co mě může učinit lepším.

Proto tě chci prosit, Pane, abys mi pomohl pochopit,

že být svobodný znamená překonat nechuť a snažit se

milovat každého, aniž bych se na někoho vázal.

Objevit, že svobodu nemáme odjakživa,

že ji získáme a že nikdy není pozdě.

Že největší otroctví neznámá nesmět dělat to nebo ono,

ale žít v závislosti na tom, co říkají a dělají jiní lidé.

Nauč mě, Pane, abych nazýval věci jejich pravým jménem

a abych usiloval o to, aby mi pomáhalo všechno,

co dělám, dozrát a druhým lidem být lepší.

Dej mi sílu a rozum,

abych svou svobodu užíval dobře a ve prospěch dobra.

Abych si zvolil vždy to lepší pro mne a pro ostatní.

Svoboda je moje schopnost rozhodnout se podle rozumu a podle své vůle, aniž by mi v tom cokoliv a kdokoliv bránil.

Znamená to i umět se ovládat, aniž by mě kdokoliv podmiňoval, a vyloučit:

- vnější tlaky: to znamená, co říkají druzí, jaká je móda, názory jiných a nátlaky
- vnitřní tlaky: lenost, zloba, strach, sobectví atd.

Opravdová svoboda znamená překonat každý vnitřní a vnější tlak. Když jsem schopen překonat náklonnosti, sobectví, neřesti, společenské tlaky, závislosti, domnělé nutnosti atd., tehdy jsem svobodný.

Opravdová svoboda je volba dobra. Schopnost, která mi umožňuje osobní růst, která mi umožňuje lidsky dospět.

Časový plán a materiál

Tento sešit je určen pro žáky 1. ročníku střední školy.

Aktivita	Doba (minuty)	Materiál
Aktivita 1: Osobní úvahy. Diskuse	5	Věty. Co rozumíme pod pojmem svoboda?
	10	
Aktivita 2: Osobní úvahy	5	Obrázek spoutané osoby a vlastní řetězy
Aktivita 3: Úvahy ve skupinách. Sdílení	10	Dáme k dispozici obrázek s řetězy
Aktivita 4: Věty a sdílení	15	P/N osobní aktivita
Aktivita 5: Modlitba	10	Modlitba